

Celebrant els 20 anys de vacances de la fera ferotge

PILAR AYMERICH

Aquest 2015 es compliran els 20 anys de la mort ("les vacances", com deia ell) d'Ovidi Montllor.

“Tot ben senzill / i ben alegre.
/ Em creureu mort. / Jo no
hauré mort. / Faré vacances!
El color negre / que m'estime,
/ se'n vindrà amb mi. Jo sol de
negre”. D'aquesta manera arrancava
una de les cançons més conegudes de
l'artista Ovidi Montllor (Alcoi, 1942
- Barcelona, 1995), “Les meues vacan-
cances”, amb el seu imbatible esperit
sorneguer i desmitificador. Potser era la
seua manera d'apaivagar el dolor de la
pèrdua entre la gent que l'estimava, que
era molta, no sols per la seua vàlua com
a actor, recitador i cantant, sinó també
pel seu compromís social i polític. Però
si bé les ferides per la prematura mort
de l'artista van cauteritzant-se, el que no
s'ha esborrat és el seu record, l'impacte
enorme que provocà en les generacions
que el van conèixer i, en paral·lel, la
fascinació entre la gent més jove que el
va coneixent. I això no implica que no
es puguin fer moltes més coses per rei-
vindicar la seua figura i fer-la extensible
als nousvinguts.

El 10 de març d'enguany es complirà el 20
aniversari de la mort de l'artista alcoià Ovidi
Montllor. Una efemèride recordada per festivals
com BarnaSants i Tradicionàrius, amb el possible
rodatge d'una pel·lícula amb Eduard Fernàndez i
amb unes altres activitats i homenatges encara
a les beceroles. En una emotiva carta oberta,
a més, el cantautor Feliu Ventura reclamava la
celebració de festes en el seu honor, a l'estil de
les nits dedicades a Vicent Andrés Estellés. L'any
Ovidi ja ha arrancat.

Enguany hi ha una bona oportunitat
de recordar aquest personatge irrepeti-
ble de la cultura en català: el proper 10
de març es complirà el 20 aniversari de
la desaparició d'Ovidi Montllor a causa

d'un càncer d'esòfag. Una efemèride
que no ha passat desapercebuda i que al
llarg dels propers mesos generarà un bon
grapat d'homenatges i reconeixements,
alguns ja molt definits i en marxa, com

els dels festivals BarnaSants i Tradicionàrius. Uns altres, com els que prepara Acció Cultural del País Valencià, la pel·lícula que es vol fer sobre la seua figura, o la crida del cantautor Feliu Ventura per celebrar festes en honor de l'Ovidi, encara a les beceroles. A això s'han de sumar diversos reconeixements i iniciatives individuals que van brollant de manera més o menys anàrquica i espontània per tal de reconèixer la trajectòria de l'actor, rapsode i cantautor que debutà l'any 1968 amb *La fera ferotge*, el disc que incloïa l'emblemàtica cançó que anunciava l'esclat d'una part de la societat que ja no estava disposada a conviure amb les misèries del franquisme. Sortosament, la censura no detectà aquella càrrega de profunditat.

“Volem el pa sencer”. Però anem a pams. Els més matiners han estat els organitzadors del festival BarnaSants, que s'obria aquest passat cap de setmana i que celebra una doble efemèride: les dues dècades d'aquest esdeveniment musical i els 20 anys de les vacances d'Ovidi. De fet, el lema i el cartell del BarnaSants 2015, reproduït en aquesta pàgina, fa al·lusió a una de les frases emblemàtiques de l'artista alcoià continguda a l'inici de la cançó “Tot explota pel cap o per la pota”: “Ja no ens alimenten molles, / ja volem el pa sencer”. Un lema que, segons els autors del cartell, Júlia Solans i Juan Cardosa, transmet l'esperit de protesta d'Ovidi. Comptat i debatut, el moment social i polític fa que el lema continue vigent, com ha explicat el director de BarnaSants Pere Camps: “No li fem un homenatge, sinó que el reivindicuem. I la reivindicació és global: volem el pa sencer en tots els sentits, en el social i en el nacional”.

De manera més que adient, aquest BarnaSants dedicat a Ovidi l'obrirà el seu inseparable guitarrista, Toti Soler, amb un espectacle que tindrà lloc el proper dia 24 de gener a l'Auditori Municipal de Terrassa. En l'espectacle, “Ovidi, poema sense acabar”, Soler estarà acompanyat de la cantant Gemma Huguet i de l'actor Joan Massotkleiner. El dia 12 de febrer serà el torn per a “Gràcies, Ovidi”, un espectacle d'Arturo Gaya (Quico el Célio), Paco Prieto (guitarra) i Kike Pellicer (contrabaix). Aquesta formació ja havia gravat

versions de temes emblemàtics com “La samarreta” o “M'aclame a tu”. BarnaSants compartirà amb el festival de folk Tradicionàrius l'espectacle de Tóbal Rentero i Pau Figueras “Ovidi Popular”, que es podrà veure el 20 de febrer al Centre Artesà Tradicionàrius. Un acte que pretén acostar-se a l'obra de l'alcoià més inspirada en les arrels populars i tradicionals, un vessant que l'artista conreà des de la seua orgullosa convicció pel que feia als seus orígens populars i a la pertinença a la classe obrera. L'espectacle comptarà amb les veus de Pep Gimeno Botifarra, Miquel Gil, Arturo Gaya, Toni Torregrosa o Jordi Fàbregas. La rapsòdia d'Ovidi Popular corre a càrrec de Celdoni Fonoll i la direcció artística és cosa del musicòleg Josep Vicent Frechina.

Tornant a la programació específica del BarnaSants, el mateix dia del comiat de l'artista, el 10 de març, a La Seca Espai Brossa de Barcelona, hi haurà un muntatge teatral de la companyia alcoiana La Dependent, hereva del grup de teatre La Cazuella on es va iniciar Montllor com a actor. L'espectacle es diu *Homenatge a T*, conta la història de Teresa Mora, la protagonista de la cèlebre cançó “Homenatge a Teresa”, i fou estrenat el 2013. L'ha escrit Jordi Botella i l'ha dirigit Pepa Miralles. Una altra fita serà el concert que els alcoians VerdCel dedicaran al seu mestre el dia 28 de març, a Altafulla, sota el títol *VerdCel: del cor a les mans*. La formació d'Alfons Om ja havia fet un espectacle sobre el seu compatriota rapsode: *Des d'hom fins el món; a Ovidi Montllor*.

De manera simbòlica, la cloenda del BarnaSants tindrà lloc a Alcoi, amb una programació especial del 9 al 14 d'abril, amb la presentació del llibre de Jordi Tormo *L'Ovidi poeta*, un acte que serà un bon complement a l'estrena de l'espectacle *El(s) poeta de l'Ovidi*, que cercarà els vincles amb autors com Joan Salvat-Papasseit, Pere Quart, Josep Maria de Sagarra i, lògicament, Vicent Andrés Estellés, entre altres referències. A més, el Teatre Calderón acollirà una relectura del seu cançoner amb orquestra titulat *L'Ovidi Simfònic*. Una programació d'homenatge ben complida que conviurà amb el sempre interessant cartell del BarnaSants, enguany amb participació d'artistes com Quico Pi de

CHUS ARCAS

20 ANYS OVIDI • 20 ANYS BARNASANTS

J.M. MORALES

Dalt, a l'esquerra, una fotografia de l'actor Eduard Fernández. A la dreta, el guitarrista Toti Soler, company d'escenari durant anys d'Ovidi Montllor, acompanyat de l'actor Joan Massotkleiner i la cantant Gemma Huguet. A l'esquerra, baix, el cartell del BarnaSants. I el cantautor de Xàtiva Feliu Ventura.

la Serra, Xavier Baró, Maria del Mar Bonet, Roger Mas, Marc Parrot, Adrià Puntí, Pedro Guerra, Ismael Serrano, Paco Ibáñez o Maria de Medeiros. En algunes d'aquestes actuacions l'esperit de Montllor també serà present: la intenció expressada per Pere Camps és que els artistes incorporen al seu repertori versions de l'autor de "Va com va". Un indubtable atractiu afegit.

Festes Ovidi Montllor. Les iniciatives esmentades abans serviran per obrir l'any del cantautor amb una considerable activitat. Però no seran les úniques. Dilluns de la setmana passada, el cantautor de Xàtiva Feliu Ventura enviava una carta oberta als mitjans, "Celebrem Ovidi Montllor Cara de convidat", en la qual feia una crida a organitzar festes en honor a l'artista alcoià. Una proposta que s'emmiralla en l'èxit de les festes dedicades a Vicent Andrés Estellés impulsades per l'escriptor Josep Lozano.

"Ovidi Montllor representa en carn viva el compromís amb el seu poble i amb la seua cultura i llengua, però també representa el seu compromís amb els treballadors i la llibertat. Oblidar Ovidi és buidar de sentit, una per una,

aquestes paraules", apuntava Ventura, qui apel·lava a l'èxit en la difusió de la figura de l'alcoià en el desè aniversari de les seues "vacances" per tornar a repetir l'experiència. De fet, el xatívi proposava emprar el títol "20 anys de vacances" per cohesionar les diferents iniciatives que anaven sorgint, però sense prejudicar els continguts ni l'orientació dels actes. "Gent reunida per recordar l'obra d'Ovidi: les cançons, els poemes, les pel·lícules, el teatre... O simplement brindar i menjar per ell".

Al l'hora de tancar aquesta informació, Feliu Ventura explicava a EL TEMPS que la seua proposta ja havia tingut un important retorn, amb diferents col·lectius i particulars que li havien fet saber la seua intenció d'organitzar festes en honor a Montllor. A hores d'ara, Alzira, el barri de Gràcia, l'Espai País Valencià de Barcelona i un col·lectiu de valencians a Londres són algunes de les propostes més avançades.

Altrament, Acció Cultural del País Valencià, segons explicava el seu coordinador Toni Gisbert, treballa en la preparació d'una programació encara per definir. Així, el mateix 10 de març se celebrarà un acte a l'Octubre Centre de Cultura Contemporània. També se sap que els concerts que organitza l'entitat per commemorar el 25 d'Abril estaran

dedicats a Ovidi. I, a més a més, Gisbert avançava la intenció d'organitzar "una campanya de caire divulgatiu per rutllar per tot el territori".

Ovidi, la pel·lícula. Aquest "Any Ovidi" també podria tenir una pel·lícula. Anys enrere, la productora Aire Cinema impulsà un projecte que, malgrat tenir la implicació dels actors Eduard Fernández i Rosanna Pastor, no trobà el suport ni de l'Institut Valencià de l'Audiovisual i la Cinematografia (IVAC) ni de RTVV. Els artífexs no van llençar la tovallola i ara mateix redefeixen el projecte, sota la direcció de Vicent Tamarit, amb un documental ficcionat que contarà la vida de l'artista amb entrevistes a companys i familiars. I que s'acompanyarà d'una part de ficció que explicarà per què no es va poder fer la pel·lícula original. Malgrat el suport de la Televisió de Catalunya, a través d'un contracte amb Diagonal TV, la manca de suport públic ha empentat els impulsors del projecte a finançar-lo a través de la plataforma de micromecenatge Verkami. A l'hora de tancar aquestes pàgines, amb un mes per complir el termini, s'havien recaptat vora 9.000 euros dels 30.000 que es necessiten.

Xavier Aliaga